

Ο Θεός πλάττει τὸν ἄνθρωπον — διδάσκαλος τὸν τελειοποιεῖ.

(Δικολυθεῖ).

Κ. ΜΕΣΣΑΛΛΑΣ.

ΑΝΕΚΔΟΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Ο ΣΑΒΩΝΑΡΟΛΑΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΤΩΝ ΜΕΔΙΚΩΝ.

Ἐνθερρυθέντες ὑπὸ τῆς ἐπιδοκιμασίας ἦ; παρὰ τοὺς ἡμετέρους συμπολίταις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουσῃ ἔτυχε τὸ ἡμέτερον περισσικὸν, σκοπὸν προτιθέμεθα πρὸς ποικιλίχν τῆς ἐν αὐτῷ ἔκαστοτε περιεχομένης ὅλης, γὰρ κατεχώριζωμεν ἐνίστητε ώς καὶ ἐν τῷ προγράμματι ἡμῶν ὑπερσχέθημεν, ἵστορικὰ συμβάντα καὶ ἀνέκδοτα ἐν ἔχυτοις συγκεραλαιοῦντα διολκήρου ἐποχῆς τὸν χρηστῆρα καὶ διὰ ζωηροτέρων χρωμάτων τὰ μεγάλα ἱστορικὰ πρόσωπα ἀπεικονίζοντα.

Τὰ ἀφηγήματα ταῦτα θέλομεν ἐργανίζεσθαι ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς νεωτέρας; Εὐρώπης καθὸ μᾶλλον μεθ' ἡμῶν σχετιζομένης καὶ ως ἐκ τούτου μᾶλλον ἐν ταῖς λεπτομερσίαις αὐτῆς ἐγνωσμένης. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι αἱ λεπτομέρειαι αὗται μεγάλην ἐνίστεκάτηνται ἡθικὴν συουδιάστητα καὶ ἐντεῦθεν ἀκμαζότερον τὸ ἐνδιαφέρον διεγέρουσι. Τινὰ τῶν συμβάντων τούτων ἡ ἀνεκδότων θέλομεν ἀφηγηθῆ περιβάλλοντες αὐτὰ δραματικὸν οἰονεὶ σχῆμα, καὶ ἐλπίζομεν μετ' ἐπιτυχίας, ἀτε πλείστων λογίων ὑποσχεθέντων ἡμῖν καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἔχυτῶν συνδρομήν. Καὶ νῦν τῆς σκηνῆς ἀποχωροῦντες, φεύγοντες τὴν θέσιν εἰς ἔνα ἔξι αὐτῶν.

Ολίγιστα γεγονότα συνέβησαν ἐν τῷ κόσμῳ ἐξισούμενα κατά τε τὴν σπουδαίαστη τὰς ἐν αὐτῷ ὑπολανθάνουσαν ἡθικὴν έργυτητα πρὸς ἐκεῖνο ὃν ἐπιχειροῦμεν τὴν ἀφήγησιν καὶ τὸ ὄποιον ἥδυνατο νὰ περάσῃ ἀρχέτυπον ἀριστουργήματος εἰς τὸν χρωστῆρα εὐφραντάστου ζωγράφου. Τὸ συμβάν τουτο ἀφηγεῖται δὲ μοναχὸς Πασίφικος Βουρλαχμάκης, μαθητὴς καὶ ὄπερδος τοῦ Σκευοναρόλα, καὶ διάφοροι ἄλλοι συγγραφεῖς, καίτοι δὲ δλίγον ἐν τούτοις παραλλάξιον, ἐξιστορεῖται ἐνταῦθα κατὰ τὴν πιθανωτέραν αὐτοῦ περιέδοσιν. Δύο μεγάλαι μορφαὶ ἴστανται ἀντιμέτωποι, δύο μορφαὶ ἐκ τῶν διαπρεπεσάτων τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Εὐρώπης· δὲ μοναχὸς ιερῶνυμος δὲ μοναχὸς Σκευοναρόλας καὶ Λαυρέντιος τῶν Μεδίκων, ὁ ἐπικληθεὶς Μεγαλοπρεπής (Magnifico). Όλιγοι οικείως ἀγνοοῦσι τὸ ἔξιχον πρόσωπον ὅπερ ἐπὶ τῆς μεγάλης σκηνῆς τοῦ κόσμου διεδραμάτισεν δὲ μεγαλουργὸς ἐκεῖνος μοναχός, δὲ ἀναγγαγών τὸν ὑπὲρ πατρίδος καὶ θρησκείας ἔρωτα μέχρι προφητικοῦ ἐνθυμούσιασμοῦ; δὲ ἔξαγγελλας ἀπὸ τοῦ ἀμέρινος τὰς παρατολμούς ταύτας ῥήται, δι' ὧν ἀφέντες μὲν τὰς ἀκολασίας τῆς Παπωσύνης, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς ἀτασθαλίας τῆς ἔγχωρίου τυραννίδος; ἐκεραυνούσθατε.

«Οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς »ἔξιψκην τὴν ὁργὴν τοῦ Θεοῦ. Τύπορυχούσιν ἐξ αὐτῶν πολλοὶ κακοί, ἔτεροι δὲ χρείστοι. Οἱ κύριοι ἐπεσκέψατο με κατὰ τὴν παροῦσαν νύκτα καθεύδοντα, καὶ διεφθισέ με διὰ παραβολῆς ως διὰ »ζώστης εἰκόνος. Καὶ πρῶτον μὲν εἶδον τοὺς κύνας σπαραγγούσας τὰ ποίμνια, μετὰ τοὺς κύνας ἐπῆλθον οἱ λύκοι, μεγάλα δὲ τοὺς λύκους τίγρεις καὶ παραδίλεις.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸν Λαυρέντιον, ἀπέντες γινώσκουσιν αὐτὸν ως ἀνδρα ὁ ξυδερέκεστατον, πυρόβωνιστην, ἐπικούριον, περιφρονητὴν τῶν ἀνθρώπων καθὸ κατανοήσαντα τὸ εὐχαράτητον τῶν μάλιστα ἐπὶ δεξιούοις κομπαζόντων, ὅπου δὲ καὶ τὸ εὐχάριστον τῶν μᾶλλον ἐπὶ ἀν-

δρίχ φημιζομένων. Εἰς ταῦτα δὲ προστεθήτω ἡ ἀποστροφὴ καὶ ἡ θελυγμία ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἔτι νηπίου διτήγειρχν ἡ ἀγνωμοσύνη καὶ ἡ δολιότης ἐκείνων, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν ὥρειλον πάντη διαφοροτρόπως νὰ πολιτεύωνται, καὶ οὓς ἐμιμήθη ἀκολούθως, ὑπερχακοντίσας μάλιστα αὐτούς.

Ἐν μεγχλοπερεπεῖ δωματίῳ εἰς δὲ αἰτότε ἀκαλάσσουσι τέχνῃ ἀπαντά τὰ δωρήματα αὐτῶν ἐπεδεκτίλευσαν, κατάκειται καλινήρη; καὶ ἐπιθάνατος δὲ κραταιδὲ Λαυρέντιος, δὲ ποιητὴς, δὲ πολιτικὸς ἀνὴρ, δὲ ἐρευεστῆς τοῦ συστήματος τῆς πολιτικῆς ἐν Εὔρωπῃ ἴσορροπίας. Πρὸτερὸν δὲ μιᾷ πλευρᾷ τῆς κλίνης ἡς ἡ πολυτελῆς ἀπαλότης οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἵσχυει νὰ κατευνάσῃ τὴν ἀγωγίαν τοῦ ψυχορρχγοῦντος, παρακάθηται δικίσημος πιλητῆς καὶ σοφὸς εὐδόκιμος, δὲ μαθητὴς τοῦ Ἀνδρονίκου καὶ Ἀργυροπούλου, Ἄγγελος Ἀμεροσίνης δὲ Πολιτικινός. Ἐπέρωθεν τῆς κλίνης ἴσταται δὲ πρόγκηψή της Μερανδόλας δὲ κεκτημένος ἀπέστας τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ τὰς γνώσεις, νοῦς τεράστιος ἐκ νηπιότητος, δὲ δικαίως ἐπικληθεὶς θαῦμα τῆς γρύσεως. Οἱ Λαυρέντιος αἰσθανόμενος ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, διατάσσει νὰ προσκληθῇ δὲ Σαβεναρόλας, δπως ἀκροκοσθῇ τῆς ἐξομολογήσεώς του.

Ἐνταῦθα δρείλομεν νὰ καταδεῖξωμεν ἀλλόκοτον ἡ μᾶλλον τερατώδη περιπλοκὴν αἰσθημάτων, ἥτις καὶ σήμερον οὐχὶ σπανίως καταφαίνεται παρὰ τοῖς μᾶλλον ἀμπαθέσις καὶ πεπωρωμένοις τῶν ἀνθρώπων. ἄλλως τε δὲ Λαυρέντιος ἔζη ἐν ἐποχῇ καθ' ἓν ὁ σκεπτικισμὸς, δὲ διλισμὸς καὶ ἄλλαι παραπλήσιαι ἀσχημίκιδὲν ἐργοῦντο ἐν ταῖς καρδίαις τοσοῦτον θαθέως ὅσον κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς παγρωτέρους καὶ ἐνδομύχως πονηροτέρους χρόνους. Οἱ Λαυρέντιος ἔζη ἐν ἐποχῇ καθ' ἓν ἡ ζέτει τῶν πεθῶν καὶ τὸ κράτος τῶν ἔτι θερμῶν μεσοτιανικῶν ἐντυπώσεων, ταράσσοντα καὶ θαυμάζοντα τὰ πνεύματα, ὑπένχαλλον αὐτὰ εἰς αἰτηγιδίους μεταβολὰς, εἰς δυσεξηγήσους

ἀντιφάσεις, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄπορον, καθότι μόνη ἡ κανονικὴ καὶ ἔρρυθμος ανάπτυξις ἀπασῶν τῶν πιευματικῶν δυνάμεων δύναται νὰ μεταδώσῃ εύστάθειν καὶ ἐνότητα εἰς τὸν ἀνθρώπινον χρακτηρία. Διὰ τοῦτο δὲ Λαυρέντιος ἀφ' ἑνὸς μὲν φοβεῖται ἀναλογιζόμενος τὴν θείαν δικαιοσύνην, ἀφ' ἑτέρου δὲ πιλίζεις νὰ ἔξιλεσθῇ αὐτὴν προσπαθῶν νὰ πείσῃ ἐαυτὸν ὅτι μετενόπτει τοῦ μετάνοιαν τούτην ἐπισήμως ἐξωτερικεύων. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν παλαιότερων τούτων στοιχίων, ὡς ἐν τῷ μέσῳ ἀκαθάρτων διλῶν κοχλαζούσων ἐν εἰδεχθεὶ κράματι, ἐπιπλέον ἡ φιλοδοξία, ἡ προτρέπουσα τὸν ψυχορραγοῦντα τύραννον δπως ἐκμεταλλευθῆ τὴν μεγάλην τοῦ μοναχοῦ δημοτικότητα, ἵνα ἐφελκύσῃ τὰς τῶν Φλωρεντινῶν συμπαθείας ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Πέτρου, νεκρίου κούφου, ἀθελέρου καὶ ἐν γένει μισητοῦ. Ἐναγκής καὶ ἴερόσυλος συνθήκη, ἵνα δεσπότης ἀποτολμῇ νὰ προτείνῃ εἰς τὴν θεῖαν αὐτοῦ, νέον εἰδός παραφροσύνης πηγαζούστης ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐν τῷ κόσμῳ ἐπιτυχίας τῶν ἰδίων αὐτοῦ δόλων καὶ σκευωρῶν. Μόλις εἰδοποιηθεὶς, δὲ μωναχὸς σπεύδει εἰς τὴν ἐν Καρεγγίῳ μεγαλοπρεπῆ. ἔπικυλιν, δπου ἐψυχορράγει δὲ Λαυρέντιος. ἀναγγέλλεται αἱ θύραι ἀνοίγονται, καὶ ἴδου ὁ ἡγούμενος τοῦ Ἅγ. Μάρκου εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον δπερ νῦν δύναται νὰ κληθῇ νεκροθάλαμος. ἄλλα μόλις τὸν οὐδὸν πατήσας, χωρὶς ν' ἀρθρώσῃ λέξιν, προσηλοῖ τοὺς μεγάλους αὐτοῦ διαυγεῖς διθαλαμούς, τοὺς ἀκοντίζοντας ἀκτῖνας καὶ σπινθηρας, ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ καὶ λιποσάρκου προσώπου τοῦ ἡγεμόνος, τοῦ ἀτενίζοντος αὐτὸν μεθ' ὅφους ἱκετευτικοῦ καὶ περιδεοῦς.

Πόσον δὲ ἀλαζών δεσπότης ἡγεμόνετο κατὰ τὴν στιγμὴν ταῦτην ἐνώπιον τοῦ καλογήρου ἐκείνου, διν πάντοτε ἐν τῇ δυψηλοφροσύνῃ αὐτοῦ ἐμυκτήριζε μετὰ τοῦ δριμέος ἐκείνου σφραγίδαν, τοῦ χρακτηρίζοντος τὸν ἀριστοκράτην καὶ τὸν Φλωρεντινόν, καὶ διὰ μέχρι θανάτου κατεδίωξεν, ἐνῷ νῦν ἐπειρῆτο νὰ ἐξεμενί-

ση αὐτὸν καθὸ χρῆσων τῆς ἐπιεικείας
αὐτοῦ καὶ θοηθείας!

Μάτην τείνει αὐτῷ τὸν τρέμοντα καὶ
σκλετώδη βραχίονα ὡς εἰς φίλον καὶ
ἔμοιοθυμιον· δι μοναχὸς δὲν πλησιάζει ὅ-
πως θλίψῃ τὴν ἡγεμονικὴν ἐκείνην χει-
ρα, καὶ τις χαῖνος καὶ βαρεῖα πίπτει ἐπὶ
τῶν ἐφρπλωμάτων.

Περάδοξον καὶ πρωτοφανὲς θέρμα! Οὐ
ἐφάμιλλος τοῦ Πεισιστράτου, δὲν δο-
λεῖς καὶ φύλοις σκοποῖς τὸ ἀγνότερον
καὶ ιερώτερον τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων,
τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας, ἐκμεταλλευ-
όμεις οἱ, δὲ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς φιλο-
δόξους περισσάνων, ὅπως τὴν ἀπόλυτὸν ἐ-
ξουσίαν εὐχερέσερον ἐν ἔχυτῷ συγκρατήσῃ,
δι μέγας ἡγήτωρ τῶν πολιτικῶν δολο-
πλοκιῶν, δι σεβαστὸς ἄμα καὶ ἐπίφρ-
θος πρὸς τοὺς ισχυροτέρους ἀλλ' ὑποδεσεζέ-
ρους αὐτοῦ κατὰ τὸν πλοῦτον δυνάστας,
καίτιαι ἀθυμος, ἀθενής, ταπεινός, ἐνῷ
τὸ τέκνον τοῦ λαοῦ, δὲν ἀπόστολος τῆς
ἡλευθερίας, δὲν χαροφωτὴς τῆς θρησκείας,
ἔμπλεως ἔτι ζωῆς καὶ ζεύξος, ζισταται
ὑψήχην καὶ ἀπειλητικὸς ἐν ἀπάσῃ τῇ με-
γαλοπρεπείᾳ τοῦ ἀληθοῦς ιερέως, οὐ αἱ
χεῖρες εἰσὶ καθηρά, δεῖται οὐδὲν φοβεῖται,
δεῖται εἰς μόνον τὸ καθῆκον καὶ εἰς τὸν
Θεὸν αὐτοῦ ὑπείκων, ἀπονέμει ἐν δύναμι
αὐτοῦ τὴν εὐλογίαν ἢ τοξεύει τὸ ἀ-
νάθεμα.

—Πάτερ μου, ὑποτραυλίζει δι ψυχορρα-
γῶν, εἰς ἀμαρτωλὸς ἐπικαλεῖται παρ' ὑμῶν
τὴν ἄφεσιν τῶν περιπτωμάτων του.—
Πάντας ἀλλοι αἰσθηματικοὶ πάντες εἴναι
τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐνώπιον τοῦ δέ-
οντος τῆς αἰώνιου τιμωρίας, διπερ ἔτι μᾶλ-
λον ἐπηγένετο καὶ ἐδίκαιον τὸ ἐταστι-
κὸν καὶ πυριφλεγὲς τοῦ μοναχοῦ βλέμμα.

—Πᾶς ὁ ἀμαρτάνων, ἀπεκρίθη δι Σα-
βονάρχολας, δύναται νὰ τύχῃ τῆς ἀφέσε-
ως.... Σὺ οὐκέτι εἶτε γυμνὴ ψυχὴ
βεβαυμένη ὑπὸ τὸ ἄκθος τῶν ἀνυμη-
μάτων σου, η προστατευομένη κατὰ τῆς
δρυῆς τοῦ Πατρὸς ὑπὸ τοῦ σωτηρίου
αἴματος τοῦ Γεωργίου.... Δικρέντιε, με-
τενόπος;

—Ναι, πάτερ μου, ὁμολογῶ τὰ ἀ-
μαρτήματά μου....

—Ωφελόθητι τῶν ὀλίγων τούτων στιγ-
μῶν, αἵτινες σοὶ ὑπολείπονται ὅπως ἐ-
ξιλεώσῃς αὐτά.

—Ἐλεος! —ἐπανελάμβανον γονυπτετεῖς
οἱ δύο φίλοι.

—Τὸ ἔλεος ὀφείλεται εἰς τοὺς εἰλι-
κρινῶς μεταμελομένους, καὶ τὸν σταυ-
ρὸν ἐνστερνίζομένους.—Καὶ ταῦτα λέγων
δι καλόγηρος προύχωρησε πρὸς τὴν κλί-
νην.

Τότε ἐξέτεινε τὸν Ἑσταυρωμένον πρὸς
τὸν Δικρέντιον, ἀλλ' ἔστη πρὸς ἡ τὰ πε-
λιδνὰ χείλη τοῦ ἡγεμόνος ἐγγίσωσι τὸ
σύμβολον τῆς λυτρώσεως.

—Δέχθητε, ὦ πάτερ, τὴν ταπεινήν
μου ἔξομολόγησιν.

—Πρὸ πολλοῦ γινώσκω τὰς ἀκολα-
σίας σου, τὰς βλασφημίας σου, τὰς εἰ-
δωλολατρείας σου.

Καὶ τονίζων τὴν τελευταίαν ταύτην πα-
ράδοξον ῥῆσιν, ἡκόντισε βλέμμα βλοσφρὸν
ἐπὶ τοῦ Πολιτικαίου, ὃν οὕτος ἐθεώρει
ἀξιόμεμπτον θιασώτην τῆς ἀρχαίας ἐλ-
ληνικῆς ποιήσεως καὶ φιλοσοφίας. Γνωστὸν
δὲ τοῦ διετοῦ τοσοῦτον προέβη ἡ ἀποστροφὴ
καὶ ἡ ἀπέγθεια τοῦ δικιμοῦνος καλογήρου
κατὰ παντὸς λεψύνου τῆς πολυθείας, ὥστε
ἐπέταξε τοῖς Φλωρεντινοῖς νὰ πυρ-
πολήσωσι δημοσίᾳ ἀρχαῖα μουσικὰ ὅρ-
γανα καὶ πολυτίμους βίβλους, ἀς ἐθεώ-
ρει βεβήλους καὶ κατὰ τοῦ χριστιανι-
κοῦ πνεύματος ἀντιστρατευομένας. Εἴτα
ἐξηκολούθησε μετὰ φωνῆς αὐστηρᾶς καὶ
θροντώδους:

—Πολὺ ἀλλοίαν ἔξομολόγησιν ἐγὼ δι-
παιτῶ παρὰ ποῦ, καὶ ἔτι πλέον ἐμπρός,
δι κυρίος ἐπείγει. Ο μέγας δικηστὴς σὲ
περιμένει ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Λαδὸς τυ-
ραννούμενος, ἀθῶος ὑπὸ σοῦ γυμνωθέντες,
τὰ τέκνα τῶν θυμάτων σου, ίδου πα-
ρατάσσονται τὴν στιγμὴν ταύτην κατὰ
σοῦ.

—Οἶμοι! Εἶναι ἀληθές: ὑπῆρξα αὐ-
στηρὸς, ἀλλ' ἐφείσθησαν ἵσως ἐμοῦ οἱ
ἐχθροὶ μου; Ἐφείσθησαν ἵσως τοῦ ἀδελ-
φοῦ μου; Μήπως καὶ ἐγὼ δὲν ἐπιπτον

περ' ὅλιγον ὑπὸ τὴν μάχαιραν τῶν μανιωδῶν Πάτησι^(*) καὶ τῶν διπαδῶν των;

— Ομολόγησον, διμολόγησον τὸς ἀνοικουργίας σου. Άς ἀνοιχθῶσιν αἱ πύλαις αὗται, — καὶ ταῦτα λέγων μετὰ τῆς δεξιᾶς ἡγεμονικῶν ἔνευσεν. — Τὸ ἔγκλημα δῆμοσιῷ ἐξειλέσθη, δημοσίᾳ δὲν δψεῖται νὰ ἦ καὶ ἡ μεταμέλεια.

— Ή ἀσφάλεια μου ἀπολύτως ἀπήτει τὰς καταδίκας ἔκεινας.

— Εἰπὲ μᾶλλον ἡ τυραννόφρων φιλοδοξίας σου.

— Κατὰ τοῦ ἐγχειριδίου ἀντέταξε τὸν πλέκεν.

— Άλλ' εἴπε μοι, ἵτταν τῷδεντι πταλοται οἱ ὑπὸ σου φονευθέντες πολῖται ἢ φραγμοὶ εἰς τὰς ἀρπαγὰς σου; Οἱ ὄρλανδοις, οἱ Βροσιγέλλας, οἱ Φρεσκοβάλδης καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι ἐκ τῶν ἀρίστων τῆς πολιτείας; Τὸ αἷλυκ ἐκέντο βορρᾶ ἐκδίκησιν ὃς τὸ αἷλα τοῦ Αἴσελ.

— Ομολογῶ, ἐψιθύριτεν δὲ Λαχυρέντιος.

— Ή λεηλατηθεῖσα Βολτέρρα σὲ καταγγέλλει... Τὰ θηλάζοντα βρέφη τὰ ὑπὸ σου κρευργήθεντα... αἱ νύμφαι τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ σου περιβορρίσθεῖσαι ἐκάλεσαν τὸ ἀνάθεμα τοῦ Κάιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου.

— Θεέ μου! ἀρά γε ἐγὼ ηδύναμην νὰ χαλινχώγητω τὴν μανίαν τῆς ἐξηγριωμένης στρατιᾶς;

(*) Οὕτως ὀνομάζετο περιβολεπτος οἰκογένειας ἐν Φλωρεντίᾳ, ἥτις τῇ εἰσηγήσει τοῦ τόπου Ηπίκαιο τοῦ Δ'. καὶ τοῦ βασιλίως τῆς Νικοπόλεως δυσμενῶς κατά τῶν Μεδίκων διακειμένων, ίσακειώρητο την δολοφονίαν τῶν δύο ἀδελφῶν, τῆς οἰκογένεις ταύτης Λευρεντίου καὶ Ιουλιενοῦ ἐν τῷ νεῷ τῆς Santa Reparata. Καὶ ὁ μὲν Ιουλιανὸς ἐπεισ θύμη τῶν συγνωστῶντων, ἀλλ' οἱ Λαχυρέντιος κατιδύνως τρωθεὶς ἥδηνηθεν νὰ καταφύγῃ ἐν τῷ ιερῷ, ὅποθεν ἐξελθὼν μετ' ὅλιγον τῇ θεοθεῖται τῶν φίλων του καὶ τοῦ ἀγανακτοῦντος λιοῦ, ἐνεκπινίασε φριειώδη ἐπισηνὸν ἐκδικήσεων καὶ ὀματήτων, θνατῶντας ὅπαντας τὸν ἄγρον αὐτοῦ, λιπαρτὴν σας πολεις, καὶ τέλος ἀπαγκούσας καὶ αὐτὸν τὸν Ἀρχιεπίκοπον τῆς Πίσης Σαλβίατην καθὼ τῆς ουνιοδοτίκας μεταπήσαντα. Τὸ σπουδαιότερον τούτο γεγονός διπέρ τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ἀφηγήθη μὲν ἡ Μικενικούλης, ἐξετραχύδησε δὲ ὁ Αλεξίης, γιώνος τοῦ τὴν Ιταλίαν ὑπὸ τὸ διοικεῖ ἡ Συνιωτία τῶν Πάτησι λατεσίδας γάρκαν ἐν ἔτει 1478.

— Τοῦτο δὲν ἀρκεῖ. Σὺ ἔκλεψες τὸ ἀγαθὰ τῶν πολιτῶν, τὰς οἰκονομίας τοῦ πτωχοῦ ἐργάτου, τὴν προΐκα τῶν θυγατέρων του, πολλαὶ τῶν διποίων δημοσίων καταστρφεῖται, ἀντὶ ἐντίμου συζύγου εὔρον τὸ αῖσχος καὶ τὴν πενίαν. Σὺ δρεῖλεις νὰ δύνης δικας περὶ τούτων τῶν ἔνεκα σοῦ ἀπολεσθεισῶν ψυχῶν.

Οἱ Λαχυρέντιος δὲν ἀπεκρίνετο, ἀλλὰ μετά τινας στιγμὰς τιναπής ἐναγανίως ἀναφώνησεν·

— Ἐλεος! Ἐλεος!

— Ἄφεσιν! Ἄφεσιν! ἀνέκρεβον δὲ Πίκης καὶ δὲ Πολιτίανδς συνάπτοντες ἐνώπιον τοῦ μοναχοῦ τὰς ἱκετίδας αὐτῶν χειράς.

— Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται πίστις εἰλικρινῆς καὶ ἀκμαίας, ὑπέλασθεν δὲ Σαβονορόλας. Ἀράγε, ἐξηκολούθησε μετὰ λεπτῆς εἰρωνείας, ὑπάρχει δὲ πίστις αὐτη, εἰς τοῦτο τὸν ἄνθρωπον;

— Ναι, πάτερ μου, εἶπεν δὲ Λαχυρέντιος μετὰ τῆς παλμωδούς χαρᾶς τοῦ ἐγκληματίου προσδοκῶντος τὴν χάριτα.

— Λοιπόν, ἀπόδειξον τὴν πίστιν σου...

— Εἴπετε μοι τί πρέπει νὰ πορεύω;

— Δύο τινά ταῦτα μόνον δύνανται νὰ ἐχγυράσσωσι τὴν σωτηρία σου.

— Εἴπετε, εἴπετε, πάτερ μου.

— Απόδος; τὰ κλαπέντα πλούτη, μὴ κληροδοτήσῃς εἰς τοὺς υἱούς σου ἢ τὸ ἐννόμως ἐπιβάλλον αὐτοῖς μέρος τῆς περιουσίας σου.

— Δύναται πατήρ νὰ γυμνώσῃ τὰ τέκνα του;

— Απόδος, η ἐκολάσθης.

— Δύναμεις ἐγὼ δὲδιος; νὰ καταβεβάσω αὐτὰ τῆς ὑψηλῆς θέσεως τῶν προγόνων των;

— Άλλὰ τοῦς θησαυροὺς τούτους δύνανται ἵσως οἱ υἱοί σου νὰ φέρωσι μιθ' ἐχυτῶν εἰς τὸν ἄδην, πάτερ παρκικὲ, ἐχθρὲς τῆς ψυχῆς τῶν υἱῶν σου!

— Θέλω αποδώσει, ἐψιθύριτεν δὲ ψυχορραχῶν μετὰ μακρὸν ἀγῶνα.

— Νῦν, καὶ ἄλλας πλούτη δρεῖλεις νὰ ἀποδώσῃς, ἐάν θέλης νὰ ἐξεμενίσῃς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀγίους προστάτας τοῦ λαοῦ τούτου, πλούτη πολλῷ τοῦ χρυσοῦ

τιμαλφέστερα.... τὴν τιμὴν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς Φλωρεντίας δὲ σὺ αὐτὸς, ἔχθρὲ τῆς πατρίδος σου, παρεβίασας καὶ κατεπάτησας. Οφεῖλεις ν ἀνορθώσῃς τοὺς νοθευθέντας; Η καταστραφέντας θεσμούς, τοὺς νόμους οὓς κατήργησας; Η ἐκπατλεύθης, τέλος τὰ ὑπὸ τῆς δουλείας καὶ τῆς ἀσεβείας διαφθαρέντα αὐτῆς η θη. Λαυρέντις τῶν Μεδίκων, ἀποδίδεις εἰς τὴν Φλωρεντίαν τὴν ἐλευθερίαν της;

Ο ψυχορράχην διειδός ήγωνά. Πάλη φοιβερὰ καὶ ἀπελπις μεταξὺ τοῦ φόρου τῆς ἀιδίου τιμωρίας καὶ τῶν παθῶν πατρὸς καὶ πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἐμαίνετο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, ἐπιτείνουσα οὔτω τὴν δόλην καὶ τὸ δέος τῆς ὑστάτης ἐκείνης σιγμῆς.

Προσεπάθητε ν ἀνεγερθῆ ὡσεὶ θέλων γὰρ διμιλήση, ἀλλ' ἐπικέπεσεν ἀπηυδηκώς ἐπὶ τῶν στρωμάτων. Λίφνης, κατεχόμενος ὑπὸ αἰσθήματος πεισματώδους ἀντιστάσεως, ἀνεχαίτισε τὴν ἐπὶ τῶν χειλέων του πλανωμένην λέξιν, ἔστρεψε τὴν κεραλὴν πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος.

Τότε δ καλόγρος ἐγείρων μεγαλοπρεπῆ τὴν κεφαλήν ἀπόθυνε, ἐφώνησε φρικώδης ὡς ή είμιχρμένη, ἀπόθυνε ὑπὸ τὸ ἄχθος τῆς θείας δρυγῆς. Κατάβηθι εἰς τὸν ἄδην, διωκόμενος ὑπὸ τῆς ἀρξας τοῦ Τοσκανικοῦ λαοῦ καὶ τῶν μεταγενεστέρων.—Καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου μεταξὺ τῶν δύο φίλων τοῦ ήγειμόνος περιθεῶν καὶ φρικιώντων.

Πολυμαθής τις καὶ ἐλευθερόφρων, καί περ οὐχὶ γλαυφύδος συγγραφεὺς; ὃν συνεδουλεύθημεν, καὶ διτις διηγεῖται ὅτι πλεῖτει δισκιαὶ φυσικαὶ μάστιγες ἐλυμαίνοντο τὴν ἀρχίαν Τυρρηνίαν, ὃν τοσοῦτον ἐπιτυχώς ἐπελήρθη διάσημος Michelet, καὶ δις οἱ ταλκίπωροι ἐκεῖνοι κάτοικοι ἀντέτασσον κατὰ τοσούτων δυστυχιῶν ἀδέμακτον φιλοπονίαν καὶ εὐστάθειάν, προστίθησι λέξεις τινάς, εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ παρόντος σφηγήματος ἀναφερομένας καὶ δικαίων νομίζομεν ἐνταῦθα νὰ παραχθέωμεν. Ιδοὺ τί λέγει δι συγγραφεὺς οὗτος.

«Ἄς ἐξετάσωμεν τὴν ἀρχήν σοφίαν τῶν Τυρρηνῶν καὶ θέλομεν πληροφορηθῆσθαι αὐτοὶ μόνοι ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ ἐπείσθησαν ὅτι τὰ κράτη καταρρέουσιν ὡς δ ἄνθρωπος καὶ ἀνακακινίζονται ὡς η ἀνθρώπωνος γενεά. Οὗτοι ἀνήγγειλαν οὐχὶ συγκεχυμένως ἀλλὰ πάνυ ἐναργῶς τὴν ἀνακακίνησιν τοῦ κόσμου ὅποις ὑποληνθάνει ἐν τῷ Προμηθεί τοῦ Αἰσχύλου καὶ ἐν τῇ Σκανδιναվικῇ Βολούπτεᾳ. (*) Οὗτοι διήρεσαν τὸν θίσιν τῆς ἀνθρωπότητος εἰς πολλὰς περιόδους, ὃν μία μάνιον αὐτοῖς ἀνήκει, χωρὶς δύμως δ προφήτης οὗτος λαβὼν νὰ παύσῃ πρὸς στιγμὴν παλαιών κατὰ τὴν μελλούστης νὰ καταστρέψῃ αὐτὸν είμιχρμένης. Ή φύσις η πείλαις αὐτὸν ὅπως διεὶ τῶν ὑδάτων τὸν κατακλύση, οὗτος δὲ ἐδάμαντε τὰ ὕδατα καὶ καθεῖται τοὺς ποταμοὺς αἱ χεῖρες του ἐχάρξαν τὸ δέλτα τοῦ Πάδου τὰ νηράστεικ ἐσθετιμένα εἰς λίμνας μετεβλήθησαν καὶ ὑπὸ αὐτοῦ διεκτρηθέντα εὗρον ὑπογείους διχετούς καὶ ἐξόδους, αἴτινες καί περ σήμερον ἀγνοούμεναι, ἀποτρέπουσι τὰς πληρυμάρχες ἀπὸ τῶν ἴταλικῶν χωρῶν. Κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν βαρβαρικῶν φυλῶν ἀντέταξε τὰ κολοσσαῖκα τείχη τῶν πόλεών του οἱ θεοὶ ἐφάνησαν δυσμενεῖς πρὸς αὐτὸν, οὗτος δὲ ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν ἀστραπὴν καὶ τὸν κεραυνὸν, τοῦθ' ὅπερ ἄγει πολλοὺς δικαιόμους ἀγγικιλόγους νὰ πιστεύσωσιν ὅτι οὗτος ἐφεύρε τὸ ἀλεξικέραυνον. Ἐφ' δλων σχεδὸν τῶν ἀγγείων αὐτοῦ παρίσταται δ Καπανεὺς οὐρίζων καὶ προκαλῶν τὸν οὐρανὸν, καταδεικνύων τοιουτούρδωπος τὴν ἀνταγώνιστον ἰταχρογνωμοσύνην τοῦ λαοῦ τούτου καίπερ συνειδότος τὴν καταστρο-

(*) Ιερὰ βίδλος τῶν Σκανδιναύων, ἐν η γίνεται λέγος περὶ τῶν μυστηρίων τῆς δημιουργίας καὶ ὅπου ὁς εν τῇ Γενέσει η ἐν τῇ τῶν θύνεικῶν περὶ τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος δοξάσῃ, ἐξίστεται ἐποχὴ τις καθ' ἧν δι κόσμος θτο εύτυχεσσος. Εν τῇ αὐτῇ βίδλῳ γίνεται ἐπίστας λόγος περὶ τοῦ προπονοῦσού θρίαμβου τοῦ Κακοῦ Δαίμονος, η δόπια δοξασία δημοσίεις πολὺ τὴν ἐν τῇ Περιτοκῇ ιερῷ β.β.ωρ Ζ. εν δ.Δ.δ. ε.σ.α, προλέγεται δὲ δ τελείκος θριαμβός τοῦ φωτὸς η τοῦ ἀγαθοῦ διέμυνος.

φήν αὐτοῦ, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸν ἀληθῆ χαρκτῆρα τοῦ τυρρηνικοῦ πνεύματος.⁹

Οἱ αὐτὸς συγγράφεις πραγματεύμενος περὶ τῆς τελευταίας ταύτης πράξεως τοῦ Λαυρεντίου, προσεπιλέγει· «τὸ τυρρηνικὸν πνεῦμα, τὸ κατὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς παλαιταν, κατίσχυτον. Οἱ τοσκάνοις Λαυρεντίος ἀπέθανεν ὡς ἔζησε, περιφρονῶν τοὺς ἀνθρώπους καὶ προκαλῶν τὸν Θεόν».

ΟΔΙΓΑ ΤΙΝΑ

ΠΕΡΙ

ΤΥΠΑΙΚΟΣ.

Κωνσταντίας τῇ 29/11 10θρίου 1874.

Ἀξιότερος Κύριος

Μετὰ χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης ἀπεδέξαμην τὴν ἑλληνικὴν μετάφρασιν τῆς τοῦ Ιατροῦ κυρίου Ζίφου «Μοιχαλίδος», ἣν εὐαρεστούμενοι ἐπέμψκτε μοι.

Οἱ κ. Ζίφος ἔξετάζει τὴν ἀμαρτάγουσαν γυναικα, καὶ ἐπ' αὐτῆς φιλοσοφῶν ἐκφέρει σκέψεις ἀληθῶς ἔξαισιας. Ἀφεντοῦς ὅμως πρὸς ὕραν τὴν Μοιχαλίδα, καλὸν ἥθελεν εἰσθεῖ νὰ ἐρευνήσωμεν καὶ τὴν ἐν γένει γυναικα—δοπίκα εἶναι—καὶ δοπίκα ἔπρεπε νὰ ἦναι.

Τοιαῦται μελέται διαδιδόμεναι εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀδύνατον νὰ μὴ ἐπιφέρωσι βραχμῆδον καὶ ἐν δέοντι κατιρῷ τοὺς ἀ-

ΣΗΜ. Εἰς τῶν μάλιστα ἐπὶ παιδία καὶ κοινωνικῆς εἰς διαπεριόντων ὁμογενῶν, ὁ ἀξιότερος Κ. Φ. Α. Μαυρογρόβδας, γυνικὸς ταυτίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει θύμωμαντος Τραπέζης, ἀφ' οὐ πρῶτον ἀνθροποῦτος καὶ διὰ κολακευτικῆς ἐπιτολῆς ἐζήτησεν ὅπως ἀγγράφη συνδρομητής, εἰς τὸ ἡμέτερον Περιοδικὸν, εὐρεστήθην νῦν ν' ἀπευθύνη ἡμῖν τὴν δευτέραν ταύτην ἀπιστολὴν, ἵνα μᾶλλον σπουδαίαν καὶ ἐμβριθῆ ἥθικοσινεικῶν διατρίβῃ, ἵνα ἡμεῖς χωρὶς ν' ἀνακρινόμεν τὴν ἀδειαν τοῦ ἀξιοτιμού αὐτῆς συντάκτους, ἐστέμασμεν νὰ κταγωριστούμεν ἄμα αὐτὴν λαδόντες, καὶ ἐνī τὸ παρόν φυλάδιον ἔκειτο ὑπὸ τὰ πιεζήρια.

ΖΑΚ. ΑΝΘ. ΕΤΟΣ Α'.

γλαυκὸς καρπούς των καὶ τὰς ποθεινὰς μεταρρυθμίσεις, ἐφ' ὃν ἀπληγὸν καὶ πληρεῖς ἐλπίδων ὅμμα βίπτει ἢ νέα τῆς πρεόδου γενεά.

Οἱ ἀξιότεροις καὶ φίλοις Ιατρὸς Κ. Ζίφος λίθιο πολύτιμον προσέφερεν ἡμῖν διὰ τοῦ πλείστου λόγου ἀξίου συγγράμματός του, ὃν κύριον θέμα εἶναι ἢ ἀμαρτάνουσα γυνή. Καὶ ὑμεῖς, ἀξιότεροι Κύριοι, προσφέροντες τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν τὴν μετάφρασιν τοῦ ἀξιολόγου τούτου πονηματίου, μέγιστον ἐπράξατε καλὸν· χαῖρω δὲ βλέπων καὶ τὸν ὑμέτερον «Ζεκύνθιον Ἄνθωνα» ἐγκαινιαζόμενον διὰ τῆς γλαφυροτάτης καὶ πλείστου ἐπαύλου ἀξίας τοῦ κυρίου Μαρτζάκη Β. Βλιοκρισίας, μέγα δὲ εὐεργέτημα θέλετε πράξει προσφέροντες εἰς τὰς ἑλληνικὰς καρδίας προΐόντα τοιαῦτα τείνοντα εἰς τὴν ἡθικοποίησιν καὶ βελτίωσιν τῆς κοινωνίας μας.

Ἐκάστη σχήμα δὲ προσφέρομεν εἰς τὸν μέγχυν ὠκεανὸν τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν ἰδεῶν καὶ τῆς προόδου, δὲν χάνεται οὐδὲ εἰς ἀτμὸν μεταβάλλεται. Δὲν τολμῶ δὲ γὰρ ἐκφράσω τὴν χαράν μου ἀλέπων κάπιας καὶ αὐτὸν τὸ ὠρχεῖον φῦλον ὑποκινούμενον καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς προόδου του μετὰ δειλίας ὑποβλέπον, εὑχὴν δὲ μίκην ἐκ τῶν ἐνδοτάτων τῆς καρδίας μου μυχῶν ἐκφέρω νὰ μὴ βραδύνωμεν τὴν νέαν ἥδαν ὑποφώσουσαν νὰ ἴδωμεν εἰς τὸν φύσει αἰθρίον τῆς πατρίδος μας οὐρανὸν, αἵ δὲ γενεαὶ σύμβολον καὶ δόγμα νὰ ἔχωσι τὴν ἐκφώνησιν

» Ἄμμες γ' ἐσδεμένα πολλῷ κάρροντες».

Τὸ τῆς Γυναικὸς ζήτημα διτηκῶς ἀντικείμενον πολλοῦ λόγου γενόμενον οὐδόλως ἔξαντλήθη εἰσέτι· ἔνεκα δὲ τῆς σπουδαιότητος αὐτοῦ οὐδέποτε ἐπαύσει καὶ κινή καὶ τὸ ἐνδιαφέρον.

Πολλὰ καὶ οὐδὲ διαφόρους ἐπόψεις ἐλέγθησαν οὐπέρ ταῦτα κατὰ τὴν γυναικὸν, ἀλλ' οὐδὲ τὰ οὐπέρ πρέπει μονομερῶς νὸ λαβωμεν ὑπὸ ὄψιν, οὐδὲ τὰ κατά. Ἀκριβῆς ἔρευνα ἐκάστου τούτων δύναται μόνη νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς θετικὸν συμπέρασμα τῆς τε νῦν καταστάσεως τῆς Γυ-